

Leraren op school worden regelmatig geconfronteerd met leerlingen die klagen over pijn die meestal met eenvoudige middelen te verhelpen is, zoals hoofdpijn, buikpijn, oorpijn of pijn ten gevolge van een insectenbeet.

Ook krijgt de schoolleiding steeds vaker het verzoek van ouder(s)/verzorger(s) om hun kinderen de door een arts voorgeschreven medicijnen toe te dienen. Een enkele keer wordt werkelijk medisch handelen van leraren gevraagd zoals het geven van sondevoeding, het toedienen van een zetpil of het geven van een injectie.

De schoolleiding aanvaardt met het verrichten van dergelijke handelingen een aantal verantwoordelijkheden. Leraren begeven zich dan op een terrein waarvoor zij niet gekwalificeerd zijn. Met het oog op de gezondheid van kinderen is het van groot belang dat de school in dergelijke situaties zorgvuldig handelt. Leraren en schoolleiding moeten zich realiseren dat wanneer zij fouten maken of zich vergissen zij voor deze handelingen aansprakelijk gesteld kunnen worden.

Om hiermee op een verantwoorde wijze om te gaan hanteert SKPOEL onderstaand protocol voor de drie te onderscheiden situaties, te weten:

1. Een kind wordt ziek op school;
2. Het verstrekken van medicijnen op verzoek;
3. Medische handelingen.

1. Een kind wordt ziek op school

Het komt regelmatig voor dat een kind gezond op school komt en tijdens de schooluren last krijgt van bijvoorbeeld hoofd- buik- of oorpijn. Ook kan het gebeuren dat een kind door een insect wordt geprikt. Leraren dienen zich ervan bewust te zijn dat zij in zijn algemeenheid niet deskundig zijn een juiste diagnose te stellen. Zij dienen hierin dan ook de grootste terughoudendheid te betrachten. Uitgangspunt is dat een ziek kind naar huis moet.

Binnen SKPOEL wordt de volgende procedure gehanteerd.

- In geval van ziekte neemt de school(leiding) contact op met de ouders om te overleggen wat er moet gebeuren.
 - Is er iemand thuis om het kind op te vangen;
 - Wordt het kind opgehaald;
 - Moet het kind naar huis gebracht worden;
 - Moet het kind naar een huisarts.
- Ook wanneer ingeschat wordt dat het kind met een eenvoudig middel gebaat is wordt hierover eerst contact gezocht met de ouders en wordt hen toestemming gevraagd om een bepaald middel te verstrekken.
- Is het niet mogelijk de ouders, of andere aangewezen vertegenwoordigers, te bereiken dan kan de betrokken leraar, na consultatie van een collega, besluiten om zelf een eenvoudig middel te geven.
- Personeelsleden van SKPOEL dienen zich te allen tijde te blijven realiseren dat zij geen arts zijn en dienen bij twijfel altijd een (huis)arts te raadplegen.
- De betrokken leraar dient het zieke kind te blijven observeren om te bezien hoe de (ziekte)situatie zich ontwikkelt en dient daarnaar te handelen.

2. Het verstrekken van medicijnen op verzoek

Kinderen krijgen soms medicijnen of andere middelen voorgeschreven die zij een aantal malen per dag moeten gebruiken, dus ook tijdens schooluren. Te denken valt aan puffjes voor astma, antibiotica of zetabletten bij toevallen. Ouders zullen in deze gevallen aan de schoolleiding vragen of een leraar deze middelen wil verstrekken. In deze situatie is de toestemming van de ouders gegeven, maar is het noodzakelijk deze ook schriftelijk vast te stellen.

Binnen SKPOEL wordt de volgende procedure gehanteerd.

- De toestemming van de ouders wordt schriftelijk vastgelegd. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van het toestemmingsformulier voor "het verstrekken van medicijnen op verzoek" dat als bijlage 1 deel uitmaakt van dit protocol.
- In dit toestemmingsformulier wordt vastgelegd om welke medicijnen het gaat, hoe vaak, in welke hoeveelheden en op welke wijze ze moeten worden toegediend. Ook de periode waarin de medicijnen moeten worden toegediend, de wijze van bewaren, opbergen en de wijze van controle op de vervaldatum worden hierbij vastgelegd.
- Ouders verzorgen een medicijninstructie, waarvan schriftelijk wordt verklaard dat die heeft plaatsgevonden.
- Vervolgens neemt de betrokken leraar medicijnen alleen in ontvangst van de ouders, wanneer ze in de originele verpakking zitten en uitgeschreven zijn op naam van het kind.
- De betrokken leraar leest de bijsluiter bij het medicijn, zodat hij/zij op de hoogte is van eventuele bijwerkingen.
- Verstrekking van medicijnen vindt alleen plaats volgens de afspraken vastgelegd in het toestemmingsformulier.
- De betrokken leraar noteert per keer op een aftekenlijst dat hij/zij het medicijn aan het kind verstrekt heeft.
- Mocht de situatie zich voordoen dat een kind niet goed op een medicijn reageert of er onverhoopt toch een fout wordt gemaakt bij de toediening van een medicijn wordt direct telefonisch contact gezocht met de huisarts of specialist in het ziekenhuis en de ouders.

Afhankelijk van de specifieke situatie / vraag van ouders kan de schoolleiding kiezen of zij wel of geen medewerking verleent aan het geven van medicijnen. Voor de individuele leraar geldt dat hij mag weigeren handelingen uit te voeren waarvoor het zich niet bekwaam acht.

3. Medische handelingen

In hoog uitzonderlijke gevallen zullen ouders aan schoolleiding en leraren vragen handelingen te verrichten die vallen onder medisch handelen. Te denken valt aan het geven van sondevoeding of het meten van bloedsuikerspiegel bij suikerpatiënten door middel van een vingerprikje.

Binnen SKPOEL wordt de volgende procedure gehanteerd.

- In principe worden medische handelingen door de Thuiszorg of de ouders zelf op school verricht.
- Slechts in zeer uitzonderlijke situaties (veelal als die langer bestaat of blijft bestaan) kan door ouders een beroep gedaan worden op de school.
- Afhankelijk van de situatie kan de schoolleiding kiezen of zij wel of geen medewerking verleent aan het uitvoeren van medische handelingen. Voor de individuele leraar geldt dat hij mag weigeren handelingen uit te voeren waarvoor het zich niet bekwaam acht.
- Wordt overeengekomen dat de school de medische handelingen gaat verrichten dan verlenen de ouders daarvoor schriftelijke toestemming middels het daarvoor ontwikkelde toestemmingsformulier voor het uitvoeren van medische handelingen. Bijlage 2 bij dit protocol.
- Bepaalde medische handelingen mogen alleen worden verricht door artsen. Andere dan artsen mogen medische handelingen alleen verrichten in opdracht van een arts. Dit is voor de gezondheidszorg geregeld in de Wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg. Hoewel deze wet niet voor het onderwijs van toepassing is, levert deze wel de regels op waaraan binnen de school moet worden voldaan voordat medische handelingen worden verricht.

- De betreffende leraar moet door een handelingsbevoegd persoon een gedegen instructie krijgen hoe de handelingen uitgevoerd moeten worden.
- Het naar tevredenheid uitvoeren van de handeling wordt schriftelijk vastgelegd in een bekwaamheidsverklaring, die als bijlage 3 deel uitmaakt van dit protocol.
- Op deze wijze handelt een leraar in opdracht van een arts die hem bekwaam heeft verklaard voor het uitvoeren van de medische handeling.
- Mocht zich ten gevolge van de medische handeling een calamiteit voordoen, dan neemt de betrokken leraar direct contact op met de huisarts en/of specialist van het kind. Bij een zeer ernstige situatie wordt direct het landelijke alarmnummer 112 gebeld.

Door te handelen conform dit protocol wordt bereikt dat een zo groot mogelijke zekerheid kan worden geboden aan het kind, de ouders, de betrokken leraar, de schoolleiding en de stichting. Neemt niet weg dat er tijdens het toedienen van medicijnen, dan wel het verrichten van medische handelingen situaties kunnen ontstaan die schade toebrengen aan het welzijn en de gezondheid van de leerling.

Zowel de betrokken leraar als SKPOEL zouden daarvoor zowel civielrechtelijk (betalen van schadevergoeding) als ook strafrechtelijk (mishandeling) aansprakelijk gesteld kunnen worden. Voordat leraren binnen SKPOEL overgaan tot het verrichten van medische handelingen, dan wel op verzoek van de ouders medicijnen verstrekken, dienen de ouders de stichting en de betrokken leraar te vrijwaren van enige aansprakelijkheidsstelling. Ook hiervoor is een modelverklaring beschikbaar. Zie bijlage 4.

Bijlage 1

HET VERSTREKKEN VAN MEDICIJNEN OP VERZOEK (TOESTEMMINGSFORMULIER)

Verklaring Toestemming tot het verstrekken van medicijnen op verzoek

Ondergetekende geeft toestemming voor het toedienen van de hieronder omschreven medicijn(en) aan:

naam leerling:	
geboortedatum:	
adres:	
postcode en plaats:	

naam ouder(s)/verzorger(s):	
telefoon thuis:	
telefoon mobiel:	

naam huisarts:	
telefoon:	
naam specialist:	
telefoon:	

De medicijnen zijn nodig voor onderstaande ziekte:

--

Naam van het medicijn:

--

Medicijn dient dagelijks te worden toegediend op onderstaande tijden:

	uur
	uur
	uur
	uur

Medicijn(en) mogen alleen worden toegediend in de volgende situatie(s):

--

Dosering van het medicijn:

--

Wijze van toediening:

--

Wijze van bewaren:

--

Controle op vervaldatum door:

--

Ondergetekende, ouder/verzorger van genoemde leerling, geeft hiermee aan de school c.q. de hieronder genoemde leraar die daarvoor een medicijninstructie heeft gehad, toestemming voor het toedienen van de bovengenoemde medicijnen:

Naam ouder/verzorger:	
plaats:	
datum:	

Handtekening:

MEDICIJNINSTRUCTIE	
Er is instructie gegeven over het toedienen van de medicijnen	
deze is gegeven op:	
door	
naam:	
functie:	
van: (instelling)	
aan	
naam:	
functie:	
van: (naam school en plaats)	

Bijlage 2

HET UITVOEREN VAN MEDISCHE HANDELINGEN (TOESTEMMINGSFORMULIER)

Verklaring Toestemming tot het uitvoeren van medische handelingen

Ondergetekende geeft toestemming voor uitvoering van de zogenoemde "medische handeling" op school bij:

naam leerling:	
geboortedatum:	
adres:	
postcode en plaats:	

naam ouder(s)/verzorger(s):	
telefoon thuis:	
telefoon mobiel:	

naam huisarts:	
telefoon:	
naam specialist:	
telefoon:	

medisch contactpersoon:	
telefoon:	

Beschrijving van de ziekte waarvoor de 'medische handeling' op school bij de leerling nodig is

--

Omschrijving van de uit te voeren 'medische handeling':

--

De 'medische handeling' moet dagelijks worden uitgevoerd op onderstaande tijden:

	uur
	uur
	uur
	uur

G D

De 'medische handeling' mag alleen worden uitgevoerd in de hieronder nader omschreven situatie:

--

De manier waarop de 'medische handeling' moet worden uitgevoerd:

--

Eventuele extra opmerkingen:

--

Bekwaamheidsverklaring aanwezig:

Ja / nee

INSTRUCTIE MEDISCH HANDELEN

Instructie van de 'medische handeling' + controle op de juiste uitvoering:

is gegeven op:	
door	
naam:	
functie:	
van: (instelling)	
aan	
naam:	
functie:	
van: (naam school en plaats)	

Ondergetekende:

naam ouder/verzorger:	
plaats:	
datum:	

Handtekening:

Bijlage 3

HET UITVOEREN VAN MEDISCHE HANDELINGEN (BEKWAAMHEIDSVERKLARING)

Verklaring Bekwaam uitvoeren van medische handelingen

Bekwaamheidsverklaring bij het uitvoeren van medische handelingen

Ondergetekende, bevoegd tot het uitvoeren van de hieronder beschreven handeling

naam:	
-------	--

verklaart dat,

naam werknemer:	
functie:	
werkzaam aan/bij:	

na instructie door ondergetekende, in staat is bovengenoemde handeling bekwaam uit te voeren.

De handeling moet worden uitgevoerd ten behoeve van:

naam leerling:	
geboortedatum:	

Het uitvoeren van bovengenoemde handeling is voor de leerling noodzakelijk wegens:

--

De hierboven beschreven handeling mag alleen worden uitgevoerd op de tijdstippen waarop de leerling op school aanwezig is.

De hierboven beschreven handeling moet worden uitgevoerd gedurende de periode:

--

Ondergetekende:

naam:	
functie:	
werkzaam aan/bij:	
plaats:	
datum:	

Handtekening:

Bijlage 4

VRIJWARINGSVERKLARING VERSTREKKEN VAN MEDICIJNEN

SKPOEL heeft binnen haar onderwijsbeleid een procedure beschreven en regels vastgesteld met betrekking tot het op verzoek van ouders verstrekken van medicijnen en het verrichten van medische handelingen.

Door SKPOEL, de scholen, schooldirecteuren en leraren wordt gehandeld conform dit vastgestelde protocol. Door te handelen conform dit protocol wordt bereikt dat een zo groot mogelijke zekerheid kan worden geboden aan het kind en de ouders. Dit neemt niet weg dat er tijdens het toedienen van medicijnen, dan wel het verrichten van medische handelingen situaties kunnen ontstaan die schade toebrengen aan het welzijn en de gezondheid van de leerling.

SKPOEL zal slechts overgaan tot het op verzoek van de ouders verstrekken van medicijnen aan een leerling nadat de ouders het daarvoor bedoelde toestemmingsformulier " Het verstrekken van medicijnen op verzoek" volledig hebben ingevuld, ondertekend als zijnde de formele opdracht, een medicijninstructie hebben (laten) verzorgen en nadat deze vrijwaringsverklaring door beide ouders / verzorgers is ondertekend.

De ouders / verzorgers van

naam leerling:	
geboortedatum:	
adres:	
postcode en plaats:	

verklaren hierbij uitdrukkelijk:

- dat het op hun eigen verzoek is dat er conform de afspraken vastgelegd in het toestemmingsformulier "het verstrekken van medicijnen op verzoek" door leraar, personeelslid van SKPOEL medicijnen worden toegediend aan bovengenoemde leerling.
- dat het de ouders / verzorgers bekend is dat aan het verstrekken van medicijnen risico's verbonden zijn.
- dat zij ten opzichte van betreffende leraar en diens formele werkgever SKPOEL afzien van elke vorm van civielrechtelijke (betalen van schadevergoeding) dan wel strafrechtelijk (mishandeling) aansprakelijkheidsstelling wanneer het verstrekken van medicijnen onverhoopt schade toebrengt aan het welzijn en de gezondheid van genoemde leerling.

De ouders / verzorgers begrijpen dat deze verklaring als overeenkomst bindend is en verklaren het document uit vrije wil te hebben ondertekend.

Naam ouder/verzorger:	
plaats:	
datum:	

Handtekening:

Bijlage 5

VRIJWARINGSVERKLARING HET UITVOEREN VAN MEDISCHE HANDELINGEN

SKPOEL heeft binnen haar onderwijsbeleid een procedure beschreven en regels vastgesteld met betrekking tot het op verzoek van ouders verstrekken van medicijnen en het verrichten van medische handelingen.

Door SKPOEL, de scholen, schooldirecteuren en leraren wordt gehandeld conform dit vastgestelde protocol. Door te handelen conform dit protocol wordt bereikt dat een zo groot mogelijke zekerheid kan worden geboden aan het kind en de ouders. Dit neemt niet weg dat er tijdens het toedienen van medicijnen, dan wel het verrichten van medische handelingen situaties kunnen ontstaan die schade toebrengen aan het welzijn en de gezondheid van de leerling.

SKPOEL zal slechts overgaan tot het op verzoek van ouders uitvoeren van medische handelingen bij een leerling nadat de ouders het daarvoor bedoelde toestemmingsformulier "Het uitvoeren van medische handelingen" volledig hebben ingevuld en ondertekend als zijnde de formele opdracht. De instructie medisch handelen is verzorgd door een daartoe bevoegd persoon en moet hebben geresulteerd in een formeel vastgestelde bekwaamheidsverklaring en nadat deze vrijwaringverklaring door beide ouders / verzorgers is ondertekend.

De ouders / verzorgers van

naam leerling:	
geboortedatum:	
adres:	
postcode en plaats:	

verklaren hierbij uitdrukkelijk:

- dat het op hun eigen verzoek is dat er conform de afspraken vastgelegd in het toestemmingsformulier "het uitvoeren van medische handelingen" op verzoek door leraar, personeelslid van SKPOEL medische handelingen worden verricht bij bovengenoemde leerling.
- dat het de ouders / verzorgers bekend is dat aan het uitvoeren van medische handelingen risico's verbonden zijn.
- dat zij ten opzichte van betreffende leraar en diens formele werkgever SKPOEL afzien van elke vorm van civielrechtelijke (betalen van schadevergoeding) dan wel strafrechtelijk (mishandeling) aansprakelijkheidsstelling wanneer het uitvoeren van medische handelingen onverhoopt schade toebrengt aan het welzijn en de gezondheid van genoemde leerling.

De ouders / verzorgers begrijpen dat deze verklaring als overeenkomst bindend is en verklaren het document uit vrije wil te hebben ondertekend.

Naam ouder/verzorgers:	
plaats:	
datum:	

Handtekening: